

MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ GIUN TRÒN KÝ SINH TRONG ĐƯỜNG TIÊU HÓA CỦA VỊT NUÔI TẠI HUYỆN KRÔNG ANA, TỈNH ĐẮK LẮK

Lê Anh Dương¹, Nguyễn Văn Thái¹, Hoàng Thị Anh Phương¹, Hoàng Trung Kiên²

Ngày nhận bài: 05/3/2023; Ngày phản biện thông qua: 05/4/2023; Ngày duyệt đăng: 31/5/2023

TÓM TẮT

Qua kết quả nghiên cứu tại 3 xã Ea Na, Bình Hòa, Quảng Điền thuộc huyện Krông Ana cho thấy: Vịt nuôi tại xã Bình Hòa, xã Ea Na và xã Quảng Điền có tỷ lệ nhiễm giun tròn tương ứng là 34,15%, 32,57% và 31,73%; cường độ nhiễm dao động từ $289,5 \pm 20,4$ trứng/gram phân đến $370,8 \pm 23,6$ trứng/gram phân. Vịt ở lứa tuổi 3 - 6 tháng có tỷ lệ nhiễm giun tròn cao nhất, tỷ lệ nhiễm giun tròn thấp nhất trên vịt >6 tháng tuổi; cường độ nhiễm dao động từ $312,8 \pm 27,3$ trứng/gram phân đến $335,5 \pm 26,1$ trứng/gram phân. Vịt Cỏ có tỷ lệ nhiễm giun tròn cao hơn vịt Cherry Valley và vịt CV 2000 Layer; cường độ nhiễm dao động từ $272,9 \pm 19,6$ trứng/gram phân đến $338,7 \pm 30,6$ trứng/gram phân. Có 4 loài giun tròn ký sinh trong đường tiêu hóa của vịt: *Capillaria caudinflata*, *Ascaridia galli*, *Heterakis gallinarum*, *Amidostomum acutum*; tỷ lệ nhiễm của loài *Capillaria caudinflata* là cao nhất (10,75%). Hiệu lực tẩy trừ của thuốc Fenbendazole cao hơn thuốc Levamisole HCl.

Từ khóa: Vịt, giun tròn, điều trị, *Capillaria caudinflata*, *Ascaridia galli*, *Heterakis gallinarum*, *Amidostomum acutum*.

1. MỞ ĐẦU

Nuôi vịt là hướng đi đang được quan tâm nhằm tận dụng nguồn thức ăn tự nhiên trên các cánh đồng, giảm bớt được một phần chi phí thức ăn cho người nuôi, bên cạnh đó, vịt thường dễ nuôi và thích nghi tốt, phù hợp với điều kiện kinh tế tại các địa phương. Nghề nuôi vịt đẻ ở Đắk Lắk đã có từ lâu, ban đầu với hình thức chăn nuôi nhỏ lẻ, tự phát, sau được chuyển dần sang nuôi quy mô tập trung hơn.

Song, người chăn nuôi hiện nay vẫn còn gặp rất nhiều khó khăn trong công tác chăm sóc, quản lý dịch bệnh. Đặc biệt với phương thức chăn thả như hiện nay, vịt rất dễ mắc bệnh ký sinh trùng trên đường tiêu hóa, chúng không những gây thiệt hại trực tiếp về mặt kinh tế mà còn gián tiếp tạo cơ hội cho các bệnh khác lây lan và phát triển.

Phạm Sỹ Lăng, Phan Địch Lân (2001) cho biết bệnh ký sinh trùng là cửa ngõ để các mầm bệnh khác xâm nhập, những tác động do giun sán ký sinh vào vật chủ tạo ra những vết thương, giảm sức đề kháng làm cho vật chủ dễ mắc bệnh truyền nhiễm mãn tính và các bệnh ký sinh trùng khác.

Theo kết quả nghiên cứu của Đỗ Dương Thái và Trịnh Văn Thịnh (1978) bệnh ký sinh trùng làm giảm khả năng sinh trưởng của vịt khoảng 30% so với bình thường và làm giảm sản lượng trứng 25 - 40%.

Nguyễn Thị Lê (1971, 2000) đã nghiên cứu và thống kê các kết quả điều tra về giun sán ký sinh ở vịt cho biết: ở Việt Nam đã phát hiện được 12 loài giun

tròn. Huỳnh Tân Phúc (2001) điều tra tình hình nhiễm giun sán ở vịt tại huyện Bình Chánh Tp. Hồ Chí Minh đã tìm thấy 3 loài thuộc lớp giun tròn : *Avioserpens taiwana*, *streptocara crassicauda*, *Tetrameres fissispina*.

Theo Nguyễn Hữu Hưng (2006) nghiên cứu về giun sán ký sinh trên vịt tại 10 tỉnh đồng bằng sông Cửu Long được thực hiện từ năm 1999 đến 2006 thì vịt nhiễm lớp giun tròn 16,77%.

Theo Nguyễn Xuân Dương (2008) cho biết 53,7% vịt tại vùng nghiên cứu thuộc Thái Bình, Nam Định, Hải Dương nhiễm giun tròn với các loài khác nhau.

Việc xác định một số loài giun tròn trong đường tiêu hóa của vịt tại Đắk Lắk nói chung và huyện Krông Ana chưa đầy đủ, làm ảnh hưởng đáng kể đến công tác phòng trừ tác hại của các loại giun tròn trên. Do đó việc nghiên cứu đặc điểm dịch tễ giun tròn ký sinh trong đường tiêu hóa của vịt giúp hạn chế tác hại của bệnh đối với người nuôi vịt.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Mục tiêu nghiên cứu

Mục tiêu nghiên cứu là xác định được tình hình nhiễm, thành phần loài giun tròn đường tiêu hóa ở vịt nuôi tại huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk và đánh giá được hiệu quả của một số loại thuốc tẩy.

2.2. Nội dung nghiên cứu

- Tỷ lệ nhiễm, cường độ nhiễm giun tròn ký sinh trong đường tiêu hóa của vịt theo địa điểm

¹Khoa Chăn nuôi Thú y, Trường Đại học Tây Nguyên

²Trường Cao đẳng Công nghệ Tây Nguyên

Liên hệ tác giả: Lê Anh Dương; ĐT: 0905159707; Email: laduong@ttn.edu.vn